

[Boligministeren.]

opretter et egentligt statsligt byggeselskab, men at det vil være muligt at få løst disse opgaver på grundlag af eksisterende private byggeselskaber. Den mulighed med et statsligt byggeselskab er nævnt, for at staten kan sikre sig i tilfælde af, at det private marked ikke frembyder tilstrækkeligt grundlag.

Jeg vil gerne sige til hr. Ømann, at jeg synes ikke, redegørelsen berettiger ham til så vidtgående bemærkninger. Man kan sige, at den omstændighed, at socialministeriet fremtidig — for det er faktisk den eneste nydannelse i decentraliseringsmæssig henseende — skal have sin egen byggeadministration, er udtryk for en vis decentralisering. Til gengæld er der jo tale om en form for centralisering i koordinationsudvalget med hensyn til fastlæggelsen af retningslinjer fremover og også ved udveksling af erfaringer. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at et sådant koordinationsudvalg har man ikke haft tidligere. Hidtil har GTO, forsvarrets bygningstjeneste, DSB, post- og telegrafvæsenets byggeadministration og undervisningsministeriets byggeadministration — for den sidstes vedkommende dog kun til en vis grad — svævet frit i luften i forhold til hinanden. Her forsøger man, og det synes jeg hr. Ømann burde anerkende, dog en vis form for koordination.

Jeg vil også mene, hr. Ømann burde anerkende, at det er jo inden for hver af disse byggeadministrationer store områder, det drejer sig om; f. eks. er hele undervisningsministeriets byggeri centraliseret i sit organ, og nu gør vi det på tilsvarende måde, for så vidt angår socialministeriet.

Denne centralisering i disse byggeadministrationer inden for de forskellige styrelser skulle netop muliggøre det, som hr. Ømann efterlyser, nemlig for det første, at man arbejder i større enheder. Det er jo ikke præcis det samme at bygge for forsvaret, som det er at bygge sociale institutioner eller at bygge for undervisningsministeriet; det er sådan set hver sin opgave. Men inden

for de enkelte styrelser vil man altså nu kunne få en ledelse af disse ting, hvilket efter min mening muliggør en udnyttelse af industrialiseringens fordele, f. eks. for det sociale byggeområde.

Jeg synes på mange måder, at Arctander har ret. Jeg tror, at det er nødvendigt for os f. eks. i plejehjemsbyggeriet eller i skolebyggeriet at koordinere. Man har jo forsøgt, det ved vi godt, i skolebyggeriet; man er vel fortsat på forsøgsstadiet dér, og der kan om den sag siges både for og imod, men jeg tror, at på længere sigt er det rigtigt, at man skaber en mulighed for større samlet indkøb, større samlede bebyggelser. Vi bygger nu omkring et par tusinde plejehjemspladser om året, og vi bygger disse plejehjemspladser i mange forskellige designs. Det kan efter min bedømmelse ikke være rigtigt, og jeg tror, at netop det, at vi får en byggeadministration under socialministeriet, skulle kunne hjælpe os ud af dette.

Ligeledes tror jeg også, at man inden for rammerne af disse byggeadministrationer er i stand til at skabe de forsøg, som Arctander henviser til. Hans bemærkninger er jo fremsat på baggrund af overvejelser, der er i gang om, hvorvidt det skulle være muligt at skabe grundlaget for en større dansk produktion af byggeri, eventuelt med henblik på udnyttelsen af eksportmarkeder. Et grundlag derfor er, at der kan skabes prototyper til fordel for industrien. Vi ved — hr. Ømann henviste også til det — at i Amerika er det tilfældet, at staten i vid udstrækning aftager prototyper fra industrien og derved giver industrien muligheder for at foretage forsøg i praksis. Dette vil efter min bedømmelse bestemt kunne ske inden for rammerne af den organisationsform, som er foreslået i redegørelsen. Det vil efter min mening også kunne ske inden for rammerne af det, som ikke er omtalt i redegørelsen, nemlig det støttede byggeri, f. eks. det støttede boligbyggeri. Overvejelser i så henseende er i fuld gang i boligministeriet, i øvrigt i et samarbejde